

VELKÉ ASIJSKÉ TRADICE INDIE A ČÍNA

VY_32_INOVACE_DVK21/09

Karel Švuger

DVK/ 2. ročník

Květen 2012

Obrazová dokumentace, jedna
z nejstarších kultur – údolí Indu
a Pandžábu . Čínské umění

jedna z nejstarších kultur – údolí Indu a Pandžábu od 3000 př.n.l.

buddhismus (etické zásady+pův.náboženství),

hinduismus (brahmanismus), ztotožnění duše individuální a univerzální = bráhma,

Indra (Brahma, stvořitel vesmíru), Šiva (ničitel a ploditel),
Višnu (udržovatel a ochraňovatel světa, Ráma, Kršna), šakti -
ženské podstaty (manželky hl. bohů – Sarasvatí, Lakšmí, Parvatí;
a temné bohyně ničitelky Durga, Kálí)

džinismus (od 6.st. – nenásilí)

prehistorické umění Indie, Cejlonu, Barmy, Nepálu a
Tibetu

Indra (Brahma)

Šiva

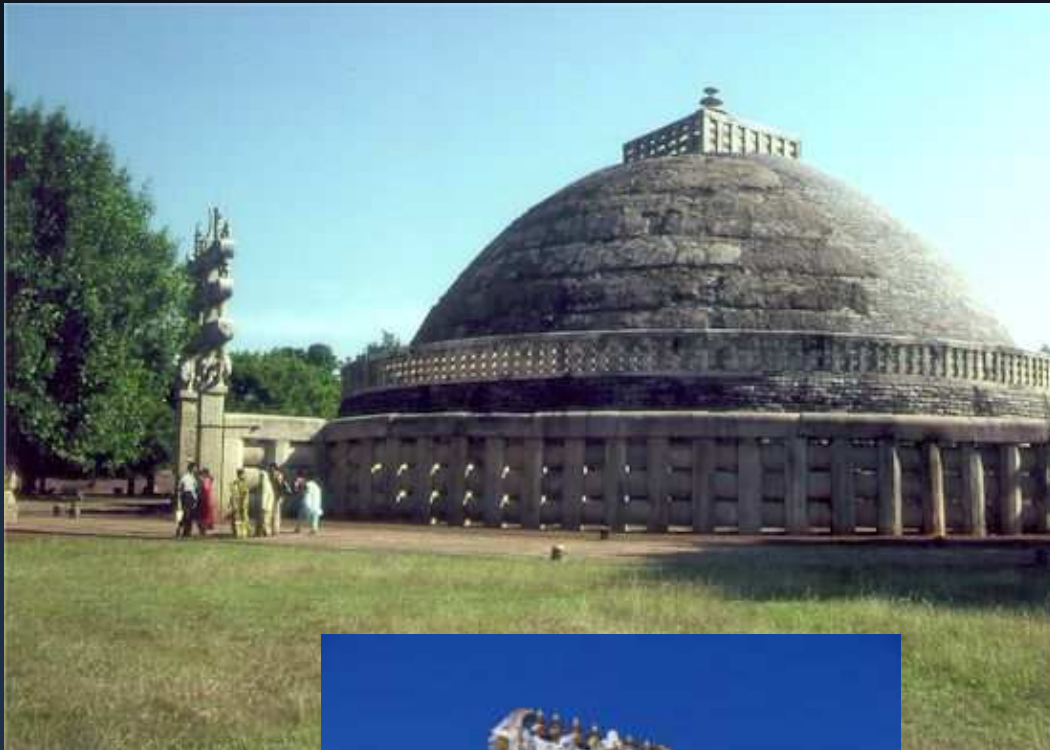
Budha

Historie - védské období (1500-500 př.n.l.) – íránští Árjové, sankrst a védy, vznik kast, perský vliv – Kýros, Alexandr Veliký, první indická říše cca 320 př.n.l. – Maurjové, král Ašóka (273-233 př.n.l.) – Ašókovy sloupy (v=13m ukončené sochami zvířat vliv, perský a řecký), kušánské období (50 př.n.l.-300 n.l.) – zobrazení Buddhy, antické vlivy, dynastie Guptovců (300 – 600) – zlatý věk indického umění, hl. motiv Buddhy,

Chrám - pyramidové, pokryté reliéfy
- jeskynní chrám (v Adžantě, v Elóře),
hinduismus a raný středověk (600-900) –více bohů, zdobnost a barevnost,
pozdní středověk (900-1300) – erotické a světské motivy výzdoby na chrámech,
džinistický chrám Tédžpal na hoře Abu (nazí světci)

Stupa (v Číně pagoda, dagopa) = věžová stavba pro uložení relikvií, stupňovitě n. sféricky ukončená – nejst. stupa v Sancí

Angkor Vat
(Kambodža)

Čínská kultura vznikla již několik tisíciletí před naším letopočtem a vždy byla na vysoké úrovni vzdělanosti. Ve starověké Číně byl vynalezen inkoust, porcelán, papír i střelný prach a staří Číňané byli rovněž velmi dobrými hvězdáři i lékaři. V 13. století po invazi Mongolů začaly pronikat prvky čínského umění i do umění starých Peršanů a do islámského umění obecně, evropská kultura se začala seznamovat s čínskou především prostřednictvím arabských obchodníků. Čínské umění bylo v novější době velkým vzorem v tvorbě mnoha impresionistů i Vincenta van Gogha.

Čínské umění bývá rozdělováno především podle vládnoucích dynastií, které určovaly směr umění odrážejícího ducha doby. Umění bylo ovlivněno učením mnoha filosofů či náboženských myslitelů buddhismu, konfuciánství i taoismu, v poslední době také podléhalo a podléhá vlivům politického prostředí.

Dillí – královský palác

ZDROJE:

BAUER, Alois. *Dějiny výtvarného umění*. 1. vyd. Olomouc: Rubico, 1998, 287 p. ISBN 80-858-3925-3.

CHÂTELET, Albert a Bernard Philippe GROSLIER. *Světové dějiny umění: malířství, sochařství, architektura, užité umění*. České vyd. 2., upr.,. Praha: Ottovo nakladatelství v divizi Cesty, 2004, 784 s. ISBN 80-718-1936-0.

MRÁZ, Bohumír a Odborná spolupráce Marie ČERNÁ. *Dějiny výtvarné kultury*. 4. vyd., V Idea servis 3. vyd. Praha: Idea servis, 2002, 287 p. ISBN 80-859-7039-2.

Internetové zdroje:

<http://cs.wikipedia.org>

<http://www.artmuseum.cz>

<http://historika.fabulator.cz>

<http://www.umeni.euweb.cz>

<http://www.dejinyumeni.czweb.org>